

ישיבת חב"ד

תומכי תמימים ליובאוויטש
רמת אביב

חזרת הדרכה

לתלמידי ישיבת תומכי תמימים
ליובאוויטש רמת אביב

תכלית ומטרת התייסדות ישיבת 'תומכי
תמימים' היא להעמיד 'חיילי בית דוד'
שיצאו ל'מלחמת בית דוד', היינו שיהיו
'נרות להאיר' בכל העולם כולו, ויחזקו
את האמונה בגאולה האמיתית והשלימה
על ידי משיח צדקנו בזמן של 'עקבתא
דמשיחא'.

הרבי שליט"א מלך המשיח
התוועדויות תשמ"ג חלק א' עמוד 251

תוכן

הענינים

4.....	פתיחה
6.....	צוות הישיבה
7.....	סדר היום
9.....	תוכנית לימוד כללית
11.....	תוכנית לימודים דו שנתית
12.....	תוכנית לימוד כישורי חיים
16.....	תקנון לתלמיד - 'תומכי תמימים'

פתיחה

הכוונה ללימוד מקצוע מתאים, הבנה לנישואים ועוד, כמפורט להלן בחלק העוסק בתוכנית כישורי חיים.

הישיבה מתאימה לתלמידים המעוניינים להכנס לישיבה, ולהפוך להיות חלק מרוחה ומהאווירה הקיימת בה. היא מתאימה גם לתלמידים שעדיין לא החליטו על דרכם, ומעוניינים להכנס לישיבה על מנת לבחון אותה, ולגבש את דרכם האישית בעבודת השם. אלה כמו אלה ימצאו בישיבה מקום ללבם.

ישיבות חב"ד ברחבי העולם נקראות ישיבות 'תומכי תמימים'. הישיבה הראשונה נוסדה בעיירה ליובאוויטש על ידי הנשיא החמישי של תנועת חב"ד כ"ק אדמו"ר הרש"ב (רבי שלום דובער שניאורסון), שעם התייסדות הישיבה הגדיר את מטרתה: לימוד תורה בשלימות, הן תורת הנגלה, והן פנימיות התורה. ובנוסף לכך, עיסוק בעבודת התפילה, והשפעה על הסביבה. זאת במטרה לייצר חיילים שיתמסרו להבאת הגאולה השלימה.

כמנהל פועל של הישיבה התמנה עם היווסדה כ"ק אדמו"ר הרי"צ (רבי יוסף יצחק שניאורסון) בנו יחידו של מייסד הישיבה וממלא מקומו, שפיתח את הישיבה והקים סניפים ברחבי העולם, בהם התחנכו ברוחה אלפי תלמידים.

עם עלייתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח על כס הנשיאות, והתחלת מהפכת השליחות לכיבוש העולם לקבלת פני משיח צדקנו, קיבל תפקידם של תלמידי ישיבות 'תומכי תמימים' תנופה חדשה, כאשר 'התמימים' - תלמידי הישיבה, הן בעת שהותם בישיבה, והן לאחר צאתם לחיים, עומדים בחוד החנית של מהפכת השליחות.

בין החידושים המיוחדים של כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח, הוא הענקת הזכות והמינוי לכל אחד מאנשי הדור להיות שלוחו האישי, להאיר את העולם באור הגאולה. את עבודת השליחות ניתן לבצע באופנים ודרגות שונות, והלימוד בישיבה מקנה את הכלים הנדרשים על מנת לבצע את עבודת השליחות בצורה הטובה ביותר, ולהיות 'שליח עושה שליח' המכוון למטרה: קבלת פני משיח צדקנו, בהתגלות כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח מיד ממש.

ברוך הבא לישיבת 'תומכי תמימים' ליובאוויטש רמת אביב!

ישיבת 'תומכי תמימים' ליובאוויטש רמת אביב היא לא רק ישיבה. היא בית. הבאים בשערי הישיבה נקלטים עד מהרה, והופכים לחלק מהמשפחה. צוות הישיבה דואג לתלמידים לכל צרכיהם, הן הגשמיים והן הרוחניים, ומשמש אזור קשבת לכל שאלה בעיה או פניה אחרת, על מנת להקל על שילובם במסגרת, ולאפשר להם לצמוח ולהתקדם בצורה הטובה והמוצלחת ביותר.

הישיבה מתחלקת לשני מסלולים: 'תומכי תמימים' ו'אחי תמימים'. 'תומכי תמימים' היא מסגרת המיועדת לתלמידים המעוניינים ויכולים לשקוע בעולמה של תורה מסביב לשעון, ולשהות אך ורק בין כותלי הישיבה. 'אחי תמימים' היא מחלקה המיועדת לתלמידים המעוניינים לשהות בין כותלי הישיבה ולשקוע באהלה של תורה, אך צריכים לשלב גם עיסוקים נוספים כמו לימודים אחרים או עבודה.

בישיבה שתי עונות לימוד ('זמן' בעגה הישיבתית): זמן החורף וזמן הקיץ, ותקופות 'בין הזמנים'. זמן החורף מתחיל בתחילת חודש אלול ומסתיים לקראת חג הפסח, וזמן הקיץ מתחיל אחרי הפסח בכ"ו בניסן וממשיך עד לפני תשעה באב. 'בין הזמנים' מתקיים במהלך חלקו של חודש ניסן וברובו של חודש מנחם-אב כמקובל בישיבות, אלא שבשונה מישיבות אחרות בהן הישיבה נסגרת לחלוטין, הרי שבישיבתנו הישיבה עוברת למתכונת לימודים שונה מהרגיל באווירה ייחודית המתאימה לתקופה, כך שהישיבה פתוחה בכל מעגל השנה. בית לא נסגר לעולם!

התפיסה החינוכית של צוות הישיבה היא לשים את התלמיד במרכז, ולהתאים את דרך החינוך לצרכיו ואופיו על פי לשון הפסוק: "חונך לנער על פי דרכו". מטרת החינוך הוא לעזור לבחור להיות ירא שמים, חסיד, למדן ושמח ושלם בדרכו.

חלק עיקרי ובלתי נפרד ממטרות השהיה והלימוד בישיבה הוא החינוך וההכשרה לחיים חסידיים מתוקנים. לשם כך מתקיימים קורסים, שיעורים והתוועדויות, וכן חינוך אישי ופרטני המותאם לצרכי התלמיד. בין הנושאים הנרכשים: יחס להורים ולבני המשפחה, התנהלות כלכלית נכונה,

מהזמן על לימוד בחברותות, עם הכוונה וליווי של רבני הישיבה.

תחומי הלימוד בישיבה מתחלקים באופן כללי בין לימוד תורת הנגלה ותורת החסידות, ובלמוד הנגלה בין לימוד בעיון, לימוד לבקיאות ('גירסא'), ולימוד הלכה. בישיבתנו ניתן דגש על לימוד תורתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח, ובפרט השיחות האחרונות לעת עתה שזכינו לשמוע ('דבר מלכות').

על מנת לעודד את הלימודים בישיבה מתקיים מעת לעת מבצעי לימוד נושאי פרסים ומלגה למצטיינים. כמו כן בכל תקופה יוצא לאור קובץ חידושי תורה על ידי התלמידים.

כאמור, בישיבה קיימת מחלקה המיועדת לתלמידים המעוניינים לשלב את לימודיהם בישיבה עם עיסוקים נוספים, כגון עבודה או לימודי מקצוע, הנקראת 'אחי תמימים'.

לכל אחד מהתלמידים במחלקה מגובשת תוכנית לימודים אישית בהתאם ליכולותיו, ואחת לשבועיים מתקיימת פגישה של התלמיד עם רבני המחלקה, להדרכה אישית, מעקב וליווי העמידה בתוכנית. על כל אחד מהתלמידים במחלקה להשתתף בסדרי הישיבה, בהתאם לתוכנית הלימודים האישית שהתגבשה ביחד עם צוות המחלקה.

מטרת המחלקה להכין את התלמידים לקראת חיים יהודיים וחסידיים מתוקנים, ולהעניק להם כלים לבניית בית.

הזכות של כל יהודי בדורנו היא להיות מוכן לקבלת פני משיח צדקנו. בישיבה מושם דגש מרכזי על כך, וכל הפעולות כולן הן בעבודה האישית והן בעבודה עם הזולת, חדורות ברוח זו.

כל הפרטים בעבודת השליחות של הפצת התורה והיהדות והפצת המעיןות חוצה, צריכים להיות חדורים בנקודה זו – כיצד זה מוליך לקבלת משיח צדקנו.

שיחת שבת פרשת חיי שרה תשנ"ב

אנו מאחלים לך בהצלחה בהשתלבותך בישיבה, ומקווים שתצליח ותשגשג בעבודת ה' ובלמוד התורה מתוך חיות חסידית והתקשרות לכ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח.

הרב חיים יוסף גינזבורג וצוות הישיבה

עם בניסתך לישיבה, באפשרותך להצטרף לצבא הרבי', והופך להיות חלק מחיילי בית דוד, המכינים את העולם לקראת הגאולה השלימה.

לפניך הסבר כללי על מבנה הלימוד והשהייה בישיבה. בהמשך תוכל למצוא את תקנון הישיבה, ותוכניות הלימוד המפורטות לזמן הקרוב.

"תלמידי הישיבה נקראים 'תמימים' על שם שלומדים תורת השם - תורה הנגלית ותורת החסידות תמימה, תלמידים העוסקים בתורה לנטוע בהם איזה הרגש פנימי ביראת השם ואהבת השם, ואור התורה והמצווה והעבודה, יאיר בקרבם להיות זוכים ומזכים את הרבים"

על פי דברי רבותינו נשיאנו מייסדי הישיבה

ענינו העיקרי של תלמיד ישיבה הוא לימוד התורה בהתמדה ושקידה. דרישה זו מתחזקת שבעתים מתלמידי 'תומכי תמימים', שעליהם להיות שקועים הן בלימוד תורת הנגלה והן בלימוד תורת החסידות.

מטרת הלימוד בישיבה היא להקנות לבא בשעריה יכולות לימוד שיאפשרו לו לימוד עצמאי אחרי סיום הלימודים בישיבה במהלך חייו, או שיוכל להמשיך אחרי הלימוד בישיבה במסגרות מתקדמות.

תוכנית הלימודים בישיבה מורכבת משני מסלולי לימוד: שיעור א' - מסלול לימודים ראשון המיועד לתלמידים המתחילים, ומטרתו להקנות את הכלים הבסיסיים ללימוד. אורך המסלול לפחות חצי שנה ועד שנה. במידה והתלמיד נכנס לישיבה באמצע 'זמן' (תקופת לימודים בעגה הישיבתית), הוא ישאר בשיעור א' עד סיום 'זמן' לימודים שלם (למעט מקרים יוצאים מן הכלל).

שיעור ב' - מסלול הלימודים השני, מיועד לתלמידים שכבר רכשו את הכלים הבסיסיים, ומטרתו להעניק להם ידע ויכולות לימוד מתקדמות. אורך מסלול זה הינו בשנה.

עם סיום שני מסלולי הלימוד, הנהלת הישיבה תשקול להציע לתלמיד להמשיך את לימודיו במסלול נוסף בישיבה (הסמכה לרבנות, או לימוד מקצועות קודש כמו שחיטה וסופרות סת"ם), או במסגרת אחרת: 'קבוצה' - שנת לימודים אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח, או ישיבה אחרת.

שיטת הלימוד הישיבתית מתבססת בחלק ניכר

הישיבה

ראש הישיבה: הרב חיים יוסף גינזבורג

מתווה רוח הישיבה ומעביר שיעור 'דבר מלכות' אחה"צ

משפיע ראשי: הרב בן ציון שורץ

השפעה אישית וחסידית על תלמידי הישיבה

מנהל חינוכי: הרב מנדי קרומבי

ממונה על ההתנהלות החינוכית בישיבה

משגיח ראשי: הרב חן דודאי

ממונה על חינוכם של התלמידים ב'תומכי תמימים', ועל סדרי הלימוד

מנהל מחלקת 'אחי תמימים': ר' עדי כהן

ממונה על חינוכם של התלמידים ב'אחי תמימים', ועל רישום וקליטה של הבחורים בישיבה

משגיח אחה"צ וערב: הרב ירון דגן

ממונה על סדרי הלימוד בשעות אחה"צ והערב

אחראי לימוד החסידות ומשפיע: הרב ישעיהו גולדברג

ממונה על תוכנית הלימודים בחסידות, ומלמד גמרא וחסידות לשיעור א'

אחראי לימוד הנגלה וריש מתיבתא: הרב אפרים מרזל

ממונה על תוכנית הלימודים בנגלה, ומלמד גמרא וחסידות לשיעור ב'

אחראי לימוד הלכה: הרב שמעון גדסי

ממונה על תוכנית הלימודים ומלמד הלכה

משפיע כיתת המתחילים: הרב עמוס מושקוביץ

השפעה ולימוד אישי בחסידות לתלמידים המתחילים בישיבה

אחראי על תוכנית 'כישורי חיים': הרב עומר הלוי

מעביר בישיבה את תוכנית 'כישורי חיים' הכוללת הבנה לחיים, לשידוכים ולחיי נישואין

ליווי והדרכה לתלמידים חדשים: ר' דובי קאליש

ממונה על ליווי ולימוד התלמידים במהלך תקופתם הראשונה בישיבה והשתלבותם בה

התלמידים השלוחים

קבוצת 'תמימים' בוגרי ישיבות חב"ד המשמשים כשלוחים בישיבה ומסייעים לבחורים ככל שנדרש

"תכניתה של הישיבה היא נצחית, ובפרט דיוק הכי גדול בשמירת זמני סדרי הישיבה, שידוע שהם בבחינת 'הגבלה עצמית' מכבוד קדושת רבותינו נשיאנו מייסדי הישיבה, על דרך המדידה של תורה ומצוות שעצמותו ומהותו יתברך צמצם את עצמו"

(משיחת אחרון של פסח תשל"ו)

סדר

היום

ימים א'-ה'

	השכמה, הליכה למקווה, טעימת מזונות	8:00	7:00
רשות	סדר 'השכם'	8:00	7:30
	חסידות בוקר	9:30	8:00
	הכנה לתפילה (הליכה למקווה למי שלא הספיק לפני הסדר)	10:00	9:30
	תפילת שחרית	11:00	10:00
	ארוחת בוקר	11:45 (12:00 בימים ב' וה')	11:00
רשות	חת"ת יומי	11:30 (11:45 בימים ב' וה')	
	גמרא לעיונא	14:15	11:45 (12:00 בימים ב' וה')
	שיעור דבר מלכות	15:00	14:20
	תפילת מנחה	15:30	15:15
	ארוחת צהריים ומנוחה	16:00	15:30
רשות	רמב"ם יומי	16:30	16:00
	הלכה	17:30	16:30
	גמרא ל'גרסא'	18:30	17:30
	בחורף: תפילת ערבית, (בקיץ: סדר גאולה ומשיח - רשות)	18:45	18:30
	ארוחת ערב	19:30	18:45
	חסידות ערב	21:00	19:30
	תפילת ערבית בקיץ	21:15	21:05
רשות	א',ג',ד': לקוטי שיחות, ב': התוועדות, ה': תוכנית מיוחדת לליל שישי'	22:00	21:00

יום ו'

	סדר חסידות	9:30	8:30
	תפילת שחרית	11:00	10:00
	ארוחת בוקר	11:45	11:00
	מבצע תפילין		

ליל שבת		
תפילת מנחה		זמן הדלקת נרות
סדר חסידות וסדר ניגונים		בין מנחה לקבלת שבת
קבלת שבת וערבית		שעה ורבע אחרי הדלקת נרות
סעודת ליל שבת		אחרי התפילה
שבת קודש		
חסידות בוקר (בשבת מברכים אמירת תהילים מהשעה 8:30)	9:30	8:00
תפילת שחרית (בשבת מברכים בשעה 10:30)		10:00
סעודת שבת והתוועדות		12:30
סדר נגלה		קיץ: שעה לפני מנחה חורף: שעה אחרי צאת שבת
תפילת מנחה		זמן הדלקת נרות
סדר ניגונים וחזרת מאמר חסידות		אחרי תפילת מנחה
תפילת ערבית ואחריה 'לראות את מלכינו' - וידאו של הרבי		זמן צאת השבת
מלווה מלכה		שעה אחרי צאת השבת

פעילויות נוספות

שיחות אישיות

בחלק מהליווי והתמיכה בתלמידים, מקיימים רבני הישיבה סבב שיחות אישיות עם התלמידים לפחות פעמיים בחודש. לתיאום השיחות נא לפנות לרב חן דודאי שמרכז את הנושא בתומכי תמימים, ולר' עדי כהן שמרכז את הנושא ב'אחי תמימים'.

ימי לימוד בטבע

מעת לעת יוצאים התלמידים וצוות הישיבה ליום לימוד בטבע. המטרה היא להוסיף ללימוד הפורמלי, לימוד חוויתי, לגבש את תלמידי הישיבה והצוות, ולאפשר למתעניינים מחוץ לישיבה להתרשם ממנה.

אירועים מיוחדים

בתאריכים חסידיים כגון י"ט בכסלו ראש השנה לחסידות, י' שבט יום קבלת הנשיאות של הרבי שליט"א מלך המשיח, ותאריכים נוספים, מתקיימות בישיבה התוועדויות גדולות. בהתוועדויות אלה מתוועדים בדרך כלל משפיעים אורחים ורבני הישיבה, והם משמשים הזדמנות מיוחדת לקבלת השפעה חסידית פנימית.

תוכנית

לימודים

כללית

נגלה עיונא

לימוד הגמרא עומד במרכז הלימוד התורני, והוא מהווה את הבסיס ללימוד תורת הנגלה. על מנת לאפשר השתלבות מוצלחת לתלמידים המצטרפים לישיבה, קיימים בישיבה שני מסלולי לימודים: האחד למתחילים שמטרתו הקניית היכולות הבסיסיות ללימוד הגמרא, והשני למתקדמים.

הלימוד מתבצע באמצעות שיעור יומי, ובחזרה על החומר בחברותות.

שיעור א'

יעדים לימודיים

המטרה המרכזית במהלך שנת הלימודים הראשונה, היא להקנות לתלמיד את יכולת לימוד גמרא עצמאית.

1. היכרות עם עולם הגמרא

היכרות עם התנאים, אמוראים, משניות, ברייתות והשתלשלות התורה שבעל פה מהתורה שבכתב.

2. קריאה נכונה של הגמרא

לימוד ופיתוח יכולות של קריאת הגמרא באמצעות קריאה נכונה, פיסוק נכון והבנת מבנה הגמרא (שאלה, תשובה, קושיא, תירוץ, דרכי הלימוד השונות). היכרות עם מבנה דף הגמרא.

3. הקניית שליטה בסיסית בשפה הארמית

רכישת אוצר מילים ולימוד הדקדוק של השפה הארמית, על מנת לפתח יכולת הבנה של שפת הגמרא.

4. רכישת מיומנות לקריאת כתב רש"י

הקניית יכולת לקריאה שוטפת לכתב רש"י, בו נכתבו חלק גדול מהטקסטים הקשורים ללימוד הגמרא.

5. הבנת פירוש רש"י

יכולת הבנה בצורך בפירוש רש"י על הגמרא הנלמדת, ובהבנת הפתרונות שמציע לשאלות המתעוררות בגמרא.

6. הבנת פירוש התוספות

הכרת מבנה ה'תוספות' (שאלה, תשובה, ראיות, שיטות), שליטה בקריאת ה'תוספות', הטמעת שיטת ה'תוספות' בתוך דברי הגמרא, ואבחנה בינה ובין השיטות הנוספות.

מדידה והערכה:

* מבחן אחת לשבועיים

* אחת לחודש הערכה באמצעות לימוד בחברותא עם הר"מ

* מעקב אישי

ר"מ: הרב ישעיהו גולדברג

שיעור ב'

יעדים לימודיים

היעד המרכזי במהלך שנת הלימודים השניה הוא לפתח יכולות לימוד מתקדמות ללימוד הגמרא.

1. היכרות עם מפרשי הפשט

רקע על המפרשים העוסקים בפירוש פשט הגמרא, והקניית יכולת לימוד עצמאית שלהם.

2. השתלשלות ההלכה מהגמרא

הכרת התפתחות השתלשלות ההלכה, הקניית יכולת עצמאית למעקב אחרי מהלך השתלשלות ההלכה מהגמרא ועד פוסקי זמנינו.

3. יכולת סיכום סוגיה

הקניית יכולת לסכם את סוגיית הגמרא: מהלך הדברים, הדעות השונות, מסקנת הדברים, ועוד להלכה למעשה.

4. היכרות עם 'ראשונים' ו'אחרונים'

רקע על המפרשים, הבנת מעמדם ביחס למפרשים אחרים, הבנת תפקידם של כל אחד מהמפרשים, מטרתו בחיבורו והתועלת שיכול לתת בלימוד,

והקניית יכולת ללימוד עצמאי.

מדידה והערכה:

* מבחן אחת לשבועיים

* אחת לחודש הערכה באמצעות לימוד בחברותא עם הר"מ

* מעקב אישי

ר"מ: הרב אפרים מרזל

על מנת לנטוע בתלמידים יראת שמים, לחזק אצלם את עבודת ה', ולהשריש בהם התקשרות לרבי שליט"א מלך המשיח.

המטרות המרכזיות בלימוד החסידות בישיבה הן: להקנות לתלמיד תענוג בלימוד החסידות, להקנות יכולת למידה עצמית, להעמיק במושגים הנלמדים בתורת החסידות.

יעדים לימודיים

1. הקניית ידע של מושגים בחסידות, בשיעור א' מושגי יסוד, ובשיעור ב' מושגים מתקדמים

2. הקניית מיומנות של קריאת מאמר חסידות (ובשטף)

3. הקניית מיומנות של הבנה בתוכן המאמרים בחלוקה לשתי רמות התלמידים (בשיעורי הערב): שיעור א' – הבנה פשוטה ומקיפה, שיעור ב' – הבנה מעמיקה

4. הקניית יכולת לחזרת חסידות בעל פה

מדידה והערכה: מבחנים בסיום כל תקופה

אחראי כללי: הרב ישעיהו גולדברג

'דבר מלכות'

מידי יום מתקיים שיעור ב'דבר מלכות' השיחות האחרונות אותם זכינו לשמוע מהרבי שליט"א מלך המשיח. שיחות אלה ייחודיות מכך שהן עוסקות בבשורת הגאולה, ומלמדות כיצד עלינו לחיות גאולה וליישם בחיי היום יום שלנו את העבודה המיוחדת הנדרשת בתקופה זו. הלימוד והעיסוק בשיחות אלה משנה עמוקות את האדם הלומד, ומציב אותו במצב ורגש של גאולה.

סדרי רשות

חת"ת

על פי תקנתו הקדושה של הרבי הרי"צ נהוג ללמוד מידי יום את החומש, תהילים ותניא היומיים.

רמב"ם

על פי תקנתו הקדושה של כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח נהוג ללמוד מידי יום את הרמב"ם היומי. קיימים שלושה מסלולים: ספר המצוות, פרק אחד ושלושה פרקים, וכל אחד יכול להשתלב במסלול המתאים לו מביניהם.

לקוטי שיחות

אחת הדרכים להתקשר לרבי מלך המשיח שליט"א היא על ידי לימוד תורתו, ולכן מתקיים שלוש פעמים בשבוע סדר לימוד בו לומדים שיחות על פרשת השבוע מתורתו של הרבי.

בקיאות ('גירסא')

בנוסף ללימוד הגמרא לעיון, מוקדש בישיבה זמן נוסף ללימוד גמרא לשם בקיאות. אופן הלימוד הוא לא בהתעכבות והדגשת ההתעמקות בחומר, אלא על רכישת הספק רב ככל היותר.

יעדים לימודיים

1. שיפור יכולות הלימוד

2. הוספת חיות חדשה בלימוד הכללי

3. עריכת 'סיום מסכת' לפחות למסכת גמרא אחת (אפילו קטנה) במהלך השנה. לשם כך נלמדת במהלך השנה על ידי התלמידים אחת מהמסכתות הקצרות.

מדידה והערכה:

* מבחן אחת לשבועיים

* מעקב אישי של הר"מ

הלכה

תכלית הלימוד הוא המעשה בפועל, ולשם כך על תלמיד הישיבה לרכוש ידע הלכתי רחב ככל האפשר. על מנת שהלימוד יהיה יעיל, הוא מחולק ליחידות לימוד ליעדים קצרי טווח.

יעדים לימודיים

שיעור א': הקניית ידע הלכתי בסיסי להתנהלות בחיי היום יום באמצעות שיעור יומי בתוכנית הלימודים הישיבתית.

ר"מ: הרב עומר הלוי

שיעור ב': הקניית יכולת לימוד הלכה עצמאית וידע רחב ככל היותר על נושאים הלכתיים מחיי היום יום, על בסיס לימוד מתוך שולחן ערוך אדמו"ר הזקן.

ר"מ: הרב שמעון גדסי

מדידה והערכה: מבחנים בסיום כל יחידת לימוד

חסידות

החידוש העיקרי בישיבות תומכי תמימים הוא שלימוד החסידות מתבצע כחלק ממערכת הלימודים,

תוכנית לימודים

להלן תוכנית הלימודים הכללית במהלך השנתיים של הלימודים בישיבה.

דו שנתית

שיעור ב'		שיעור א'	
זמן 4	זמן 3	זמן 2	זמן 1
עיון - 10 דפים לכל זמן			
הקניית יכולות לימוד מתקדמות		הקניית יכולות לימוד עצמאית	
יכולת סיכום סוגיה	היכרות עם מפרשי הפשט	הבנת פירוש רש"י	היכרות עם עולם הגמרא
היכרות עם 'ראשונים' ו'אחרונים'	השתלשלות ההלכה מהגמרא	הבנה בקריאת תוספות	קריאה נכונה של הגמרא
			הקניית שליטה בסיסית בארמית
			קריאת כתב רש"י
גרסא - 20 דפים בכל זמן			
שיפור היכולות בלימוד גמרא			
הוספת חיות בלימוד			
הקניית יכולת לסיום מסכת עצמאית			
חסידות - 8 מאמרים בכל זמן			
הקניית יכולת חזרת מאמר חסידות	רכישת מושגים מתקדמים בחסידות	הקניית כלים להבנת הפשט	רכישת מושגי יסוד בחסידות
	הקניית כלים להבנת העומק		הקניית מיומנויות קריאה בחסידות
הלכה			
יכולת לימוד הלכה		הלכה למעשה בחיי היום יום - 100 סימנים בספרי הרב גדסי	
הלכות שבת - שו"ע אדמוה"ז	הלכות שבת - שו"ע אדמוה"ז	הלכות ברכות	הלכות השכמת הבוקר
הלכות מועדים - שו"ע המחבר	הלכות מועדים - שו"ע המחבר	הלכות המועדים	הלכות תפילה
כישורי חיים			
	נרות להאיר - כישורי חיים לאחרי הישיבה	בדרכי התשובה - כישורי חיים לבעלי תשובה	בדרך תמים - כישורי חיים בישיבה

תוכנית לימוד

בישורי חיים

תוכנית בישורי חיים מטרתה להעניק את הכלים הנדרשים לתלמידי הישיבה.

התוכנית מתחלקת לשלושה חלקים, שני החלקים הראשונים עוסקים בתקופת הלימודים בישיבה, ומטרתה להקנות כלים להתנהלות נכונה ומועילה במהלך לימודיהם בישיבה. התוכנית מקנה בצורה מסודרת את סט הכלים הנדרשים על מנת להפיק ממשך השהות בישיבה את המירב והמיטב, ועוסקת הן בנושאים השייכים להתנהלות בישיבה באופן כללי, והן בהתמודדויות הייחודיות הנדרשות בישיבה מבעל תשובה.

החלק השלישי עוסק בהקניית הכלים הבסיסיים הנדרשים לבחור להתנהלות אחרי משך לימודיו בישיבה, בדגש על ההתמודדויות הייחודיות עבור בעלי תשובה.

א. בדרך תמים

מטרת המפגשים היא לעסוק בצורה מפורטת ומסודרת בנושאים שלא תמיד נלמדים באופן מקיף כחלק מתוכנית הלימודים, אך הם חיוניים להצלחת תקופת הלימודים בישיבה.

לשם מה אנו מגיעים לישיבה, מה המטרות והיעדים אותן אנו שואפים להשיג במהלך שהותנו בישיבה, וכיצד נגדיר יעדים לימודיים מועילים	מטרות ויעדים	1
מהי יראת שמים וכיצד יוצרים אותה, דוגמאות מעשיות: סינון במדיה, כשרויות, צניעות בין גברים לנשים	יראת שמים	2
חשיבות ונחיצות ההדרכה האישית, כיצד בוחרים משפיע בתקופת הישיבה ואחרי הישיבה, ומה הנושאים בהם יש להתייעץ איתו	עשה לך רב	3
מהי המשמעות של ההקפדה על סדרי הלימוד, מדוע ישנה חשיבות לדיוק בשמירת הסדרים, וכיצד ננצל את הזמן באופן המקסימלי	שמירת הסדרים וניצול הזמן	4
מדוע חשוב כל כך לשמור על העיניים, כיצד ממשים זאת הלכה למעשה ביציאה לרחוב, בנסיעה הביתה, בעבודה, ובתקופת הפגישות והשידוכים	צניעות ושמירת העיניים	5
מהי הדרך הנכונה להתנהלות בין חברים, כיצד נמנעים ופותרים חיכוכים, ועל החשיבות של התחשבות בזולת	רוח הבריות נוחה הימנו	6
הסבר על השיעורים היומיים, ערכם וחשיבותם: חת"ת, רמב"ם, סוטה בספירת העומר, לקוטי שיחות, עניני גאולה ומשיח	השיעורים היומיים ושיעורי רשות	7
מה אומר להיות 'בחור חסידי', מה מתאים ולא מתאים לחסיד, וכיצד הופכים לבחור חסידי צעד אחר צעד	הנהגה חסידית	8
האם וכיצד אנו נדרשים לשלב את השליחות בדרך חיים גם בין כותלי הישיבה, מה המינון הנכון עבור כל בחור, הדרכה מעשית לפעילות בחוץ	שליחות	9
כיצד עלינו להתייחס לימים הלאומיים: יום הזכרון ויום העצמאות, האם נכון לנהל על כך ויכוחים עם אנשים אחרים, ומה לעשות כששואלים אותנו בנושא	הימים הלאומיים	10

ב. בדרכי התשובה

מטרת המפגשים היא לעסוק בצורה מפורטת ומסודרת בהתמודדויות הייחודיות לבעל תשובה במהלך לימודיו בישיבה, ולעזור לו להתנהל בצורה מתוקנת ומאוזנת, על מנת להפיק מתקופה זו את המירב, ולאפשר לו בניה של אישיות חסידית בריאה, כך שיוכל לצאת לעולם בצורה מתוקנת ומאוזנת.

האם 'להיסחף בזרם' או לשמור על הייחודיות האישית, האם נכון 'לחקות' את אנשי הצוות בישיבה, ומה הקצב הנכון להתקדם בתהליך	פתיחה	1
איך חוזרים בתשובה, כיצד משמרים את ההתלהבות הראשונית, ומה עושים אם יש נפילות ונסיגות	תשובה	2
האם ומתי נכון להחליף את הלבוש, מה המשמעות שיש לכך עלינו, ומה הסדר הנכון בהתקדמות בלבוש חסידי	לבושים	3
האם נכון לקבל על עצמינו הידורים וחומרות, מדוע צריך בכך זהירות והכוונה נכונה, כיצד משלבים בין מנהגים חסידיים למנהג בית אבא	הידורים וחומרות, ומנהגי בית אבא	4
הגישות השונות לגבי קשר של בעלי תשובה עם ההורים וגישת הרבי, החשיבות והערך של קשר עם ההורים, הדרכה והכוונה מעשית	כיבוד הורים	5
כיצד נכון להתנהל כלכלית בתקופת הישיבה: האם נכון לעבוד או לא, התמודדות עם חובות, האם כדאי לבזבז חסכונות	כלכלית	6
מתי הבחור מוכן לצאת לשידוכים, למה בכלל להתחתן, כיצד לחפש בלה, ומהו תהליך השידוכים	שידוכים	7
כיצד מגבשים השקפה נכונה המתאימה לי בעיני גאולה ומשיח: הרבי במשיח, פרסום זהות הגאולה, הרבי חי וקיים, הליכה לאוהל וכדו'	עניני משיח	8

ג. נרות להאיר

חלק זה המיועד לתלמידים המתקדמים הנמצאים לקראת יציאתם מהישיבה לשליחות בעולם, נועד לתת כלים מרכזיים להתנהלות והתמודדות אחרי עזיבת הישיבה, בדגש על ההתמודדויות הייחודיות לבעלי תשובה.

נלקח בחשבון כי הדברים יהיו בחלקם זרים לבחור שעדיין לא חווה והתנסה בהם, וייתכן שהדברים ישמעו לו רחוקים ותלושים מחייו בישיבה. אך למרות זאת, יש בהם כדי לעורר את המודעות, ולו רק כדי שכשיתקל במצבים מסוימים במהלך חייו, ידע שהדברים צפויים ואין בהם בהכרח משהו חריג.

1	פתיחה - מ'תמים' ל'בעל הבית'	ההבדלים בין סדר העבודה של 'תמים' ל'בעל הבית', מה המשמעויות המעשיות לכך, כיצד נערכים נכון לשלב ה'דירה בתחתונים'
2	דומים או שונים	האם הבעל תשובה אמור להיטמע בקהילות אנ"ש, או שעליו לשמור על הייחודיות שלו כבעל תשובה, האם עליו לחפש מקצוע חרדי, או להמשיך במקצוע הקודם, האם למחוק את העבר, או להשאיר אותו
3	זוגיות	מה השוני בין זוגיות חילונית לזוגיות דתית, מה נכון לקחת מהמודלים מהעבר ומה לא, וכיצד יוצרים חיי אישות בריאים
4	השתלבות בקהילה	כיצד משתלבים נכון בקהילה, מהו המבנה הקהילתי המצוי, כיצד לבחור קהילה מתאימה, ואיך להתמקם נכון בתוך הקהילה
5	יציאה לשליחות	למי נכון לצאת לשליחות, מתי הזמן המתאים, איך בוחרים מקום לשליחות, מה הם הסוגים השונים של שליחות, וכיצד מתאימים את השליחות האישית
6	חינוך הילדים	כיצד לומדים איך לחנך את הילדים, במה שונה החינוך של הבעל תשובה, ואיך מבינים נפש של ילד שעבר מסלול שונה
7	התנהלות כלכלית	מהי הגישה הנכונה לנושא הפרנסה, מה הם המקצועות המתאימים לעיסוק ליהודי ירא שמים, וכיצד מתמודדים עם כלכלת משפחה מרובת ילדים
8	עשה לך רב	כיצד בוחרים רב מתאים לאחרי הישיבה, מה נכון להתייעץ איתו ומה שייך לאנשי מקצוע, ולמה כל כך חשוב להתייעץ ולשתף באופן שוטף
9	קשרים וחברויות	האם נכון לשמור על קשרים מהעבר, כיצד שומרים על קשר עם המשפחה, מה הפשרות הסבירות לשם כך, ומתי נכון ומתי לא נכון לחשוף את הילדים

'תומכי תמימים'

תקנון

לתלמיד

א. תפילה במתינות ובחמימות, בקצב של תפילת הציבור.

ב. להוסיף בהתבוננות בזמן ההכנה לתפילה ובמהלך התפילה עצמה.

כדאי ונכון לשתף את אחד הרבנים ולקבל עצה והכוונה בעבודת התפילה.

מובן ופשוט שאסור לדבר כל משך זמן התפילה, ושיש להשתיק/לכבות את הפלאפונים.

כדאי ונכון לאמץ את מנהג החסידים לטבול במקווה קודם התפילה. הטבילה תהיה לכתחילה עוד לפני התחלת סדר לימוד החסידות בבוקר. (אין לטבול באמצע זמן הסדר ללא אישור המשגיח!)

שבתות:

השבתות בישיבה מהוות הזדמנות נפלאה להתעלות ולהתרומם בקדושת השבת, ולנצל את יום השבת לעבודת ה' על פי דרך החסידות, על ידי הוספה בלימוד תורה בכלל ובפרט בלימוד החסידות, עבודת התפילה והתוועדות חסידים.

אחת לחודש (בממוצע) ישנה 'שבת כיבוד הורים', בה ניתן לבקר את ההורים, משפחה וכו'. לוח שבתות בחופשה תלוי בלוח המודעות בישיבה.

הרוצה לצאת לשבת אחרת יתאם זאת עם המשגיח. המעוניין להישאר בשבת חופשה בישיבה, יתאם זאת עם המנהל הגשמי ר' עדי כהן עד יום שלישי לפני השבת.

התוועדויות:

התוועדויות חסידיות הן ההזדמנות לשוחח על דרך החיים החסידית, מתוך אהבת רעים ואמירת 'לחיים'. ההתוועדויות הן חלק מתוכנית הלימודים בישיבה, ונדבך חשוב בבנייתו של התלמיד כחסיד.

על מנת לייעל ולהנעים את שהותך בישיבה, לפניך כללי המסגרת של ישיבתנו.

לימודים:

תפקידו של כל תלמיד ישיבה – 'תמים' הוא ללמוד בשקידה והתמדה את תורת הנגלה והחסידות, ולנצל את סדרי הלימוד של הישיבה במילואם.

יש להתייחס ברצינות אל כל החומר הנלמד, להשתתף בשיעורים בשימת לב הראויה, ולהקפיד על זמני הלימוד בחברותא.

יש לעמוד בהספקי החומר הנלמד כפי שיפורט מעת לעת.

יש למלא את העבודות המתקיימות מזמן לזמן לצורך בחינת ההתקדמות בלימודים.

שמירת ה'סדרים':

סדרי הישיבה נקבעו על ידי רבותינו נשיאנו מייסדי הישיבה, ולכן אחד מכללי היסוד של ישיבת 'תומכי תמימים' הוא שימת דגש על דיוק בהגעה בזמן לסדרי הלימוד. סדר היום מצו"ב.

ההגעה בזמן בתחילתו של סדר הלימוד נרשמת על ידי משגיח הישיבה, וכל איחור או העדרות צריכים להיות באישורו מראש של המשגיח.

תפילה:

עבודת התפילה היא מעיקרי עבודת ה' על פי דרך החסידות, ותופסת מקום חשוב ומרכזי בעולמו של 'תמים'. איכות התפילה – עד כמה האדם מצליח להתפלל בכוונה ובחמימות הלב, היא 'אבן הבוחן' למצבו הרוחני.

תפילה בכוונה ניתן להתפלל, באופן כללי, בשתי רמות:

בעיקר ל'מבצע תפילין', הוא יום שישי ערב שבת קודש אחרי תפילת שחרית.

בנוסף לכך ישנה השתתפות ב'מבצעים' העונתיים סביב החגים השונים (מבצע שופר, מבצע פורים, מבצע מצה וכו').

היציאה ל'מבצעים' ולכל פעילות שהיא, דורשת שהבחור יהיה מתאים לכך. לשם כך, היציאה ל'מבצעים' תהיה רק לאחר קבלת הדרכה על ידי רבני הישיבה, ובתיאום עם הבית חב"ד - ר' חיים אלרואי ור' אלישע קצבי.

אהבת ישראל

"ואהבת לרעך כמוך זהו כל התורה כולה", ומיסודות דרכי החסידים היא אהבת החסידים זה לזה. לכן על התלמידים כולם לנהוג באהבת ישראל זה לזה, המתבטאת גם בהנהגה בכבוד כלפי כל אחד מהחברים בישיבה.

בשעת הלימוד יש להתייחס בצורה מכבדת לשאלותיו אמירותיו וצורת המחשבה של החבר, להיזהר מכל ביטוי של חוסר הערכה או זלזול חלילה בכבודו, וכן להזהר ברכושו ובחפציו.

במקרה בו נדמה שיש צורך להעיר לחבר, יש להישמר שלא להיכשל בהלבנת פנים, כמפורט בהלכה.

תפקידו של כל אחד מהתלמידים הוא לשמש כחבר לחבריו התלמידים ולא כמחנך ומעביר ביקורת. לצורך העברת ביקורת במקרה הצורך כדאי להיעזר באחד מרבני הישיבה, שדרכו יאמרו הדברים.

תקנון התנהגות בשטח המגורים

חיי פנימיה כמוהם כחיי משפחה לכל דבר וענין. חברי הפנימיה חולקים ביניהם את מרחבי המגורים, והאינטרקציה ביניהם הינה יום יומית. על מנת לשמור על החיים המשותפים בפנימיה נעימים ורגועים, יש להתנהג בכבוד ובדרך ארץ כלפי החברים הנוספים, להתחשב בהם, ולהקפיד על הכללים שנועדו לאפשר חיים משותפים.

חובת השמירה על הנקיון והסדר מוטלת על כל אחד מדרי החדר. יש לסדר את המיטה ואת החפצים האישיים בכל בוקר.

חלה חובה לעשות כל מאמץ לשמור על הציוד ומתקני המגורים, לרבות מכונות הכביסה והייבוש.

חלה חובה לשמור על הסדר והניקיון בכל רחבי המגורים, לרבות החדרים, פינת הקפה, השירותים והשטחים המשותפים.

יש לוודא כיבוי אורות ומוצרי חשמל (תאורה, מזגן, מפזר חום וכדו') בעת יציאה מהחדר/דירה.

יש לשמור על השקט בפנימיה מהשעה 23:00 עד שעת ההשכמה. זמן שינה וכיבוי אורות - לא יאוחר

בהתוועדויות המתקיימות מטעם הנהלת הישיבה, על כל תלמיד להשתתף בהן ולהשתדל להיות נוכח. בהתוועדויות הנמשכות אחרי השעה 12:00 בלילה, אין חובה להשתתף, ולמשתתפים תינתן אפשרות להגיע לסדר חסידות למחרת בשעה 9:00.

קיום התוועדויות לא רשמיות (יום הולדת, שיעור שבועי וכו') - מותנה באישור מראש מהמסגרת.

עשה לך רב:

הוראת המשנה ובקשתו של הרבי לכל אחד היא: 'עשה לך רב'. על כל אחד למנות לעצמו 'משפיע' שילווה וידריך אותו בעבודת ה', ואיתו יוכל להתייעץ כשצריך.

כדאי ונכון שעם בניסתך לישיבה תמנה את אחד מרבני הישיבה בתור רב, בכדי שילווה אותך ושתקבל את הדרכתו בכל נוגע לשהותך והתקדמותך בתקופת לימודך בישיבה. דבר זה משפיע מאד על היעילות של פרק הזמן בו תבלה בישיבה ואחריו.

לבוש:

למרות שבגדי האדם קשורים רק לחיצוניותו של האדם, הרי שיש להם השפעה גם על פנימיותו, והם מבטאים את יראת השמים שלו.

מ'תמים' נדרש להתלבש בצורה המבטאת יראת שמים חסידית, הן בהימצאו בבית המדרש והן בעת שהייתו בפנימיה.

מן הראוי שכל תלמיד יקבל הכוונה מרבני הישיבה, מהי רמת האדיקות בלבוש החסידי הראויה, שביחד עם זה, לא תכביד עליו.

מכשירים סלולריים:

אין להחזיק מכשירים סלולריים ללא התקנת הגנה המאושרת על ידי הנהלת הישיבה!

הנהלת הישיבה מבקשת מתלמידי הישיבה לכבות את המכשיר הסלולרי לפני הכניסה לאולם הלימוד (ה'זאל').

יציאה ל'מבצעים':

ייחודיותה של עבודת ה' בחסידות חב"ד בכלל, ובפרט בדורנו, הוא לא להסתפק בעבודת ה' האישית, אלא להתמסר לטובת הזולת. נתינת דגש מיוחדת ניתנת על כך לתלמידי ישיבת תומכי תמימים, שעליהם להיות 'נרות להאיר'.

עבודה זו מתבטאת בעיקר ב'מבצעים' - הפעולות המיוחדות שנקבעו על ידי כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח, שעל ידם כובשים את העולם, בהפצת תורה ומצוות וחסד בעולם כולו, גם מחוץ לכתלי הישיבה. בנוסף לכך, היציאה למבצעים, הינה חלק מביניתו של חסיד כשליח של הרבי אחרי צאתו את הישיבה. היום הקבוע בישיבה, המוקדש ליציאה למבצעים,

גם לצורת ההליכה שלנו ברחוב, ואופן ההתנהגות, ישנה השפעה על הסביבה, ובכך אנו משמשים דוגמא חיה לכל הסובבים אותנו.

בתוך בית המדרש ('הזאל'), יש לקבל בסבר פנים יפות את הבאים בשערי המקום, אך אין 'להתנפל' עליהם.

גם במקרה בו נתקלים בהתייחסות לא נעימה, אין להיכנס בשום פנים ואופן לוויכוחים ולהתנצחות בכל צורה שהיא. לא זאת שליחותינו! שליחותינו להאיר ולשמש כמפיצי אור.

מיותר להדגיש את החובה הגמורה לשמור באופן מוחלט על פה נקי, ולהיות "מן הנעלבים ואינם עולבים שומעים חרפתם ואינם משיבים".

כדאי ונכון לשתף את רבני הישיבה בסיטואציות השונות על מנת ללמוד ולהשתפר בהתנהלות השליחותית.

פעילות של שליחות, בכל צורה שהיא, ברחבי השכונה, צריכה להיות בתיאום עם צוות בית חב"ד שתחת הישיבה - הרב חיים אלרואי והרב אלישע קצבי.

כללים שונים

שתיית משקאות חריפים (אלכוהול) אסורה, למעט במסגרת אמירת הלחיים בהתוועדויות המתקיימות בישיבה.

עישון סיגריות אך ורק באזור המיועד לכך בחצר הישיבה, ולא בחזית הישיבה.

השימוש בסמים מכל סוג שהם ובכל צורה שהיא אסור לחלוטין, ומהווה פגיעה בבחור ובכלל תלמידי הישיבה. האיסור חל על התלמיד בכל מקום שהוא, גם כשהוא נמצא מחוץ לשטח הישיבה. תלמיד שימצא משתמש בסמים יושעה מיידית מהישיבה, ללא צורך באזהרה מראש.

יש להישמע לכל ההוראות שבתקנון חדר האוכל, תקנון הפנימיה ותקנון בית המדרש ('הזאל') המוצגים במודעות המתעדכנות על ידי הנהלת הישיבה.

כל הכללים והתקנות חייבים להישמר במילואם.

אני הח"מ מכיר את רוח הישיבה, סדריה ונהליה, ובחתימתי על תקנון זה, הנני מאשר שאני מקבל על עצמי את כל המפורט בו.

תאריך: _____

שם פרטי ושם משפחה: _____

חתימה: _____

אין להפעיל מוסיקה באופן שישמע מחוץ לחדר. האחריות על כך חלה על כל חברי החדר. לאחר השעה 23:00 אין להפעיל מוזיקה בכלל.

באם נכנסים לחדר כשאחד מחברי החדר כבר ישן, יש להתחשב בו, להתנהג בשקט ולא להדליק את התאורה בחדר.

כשחוזרים בשעה מאוחרת מהתוועדות או חתונה וכיו"ב, יש לשמור על השקט הן בפרוזדורים והן בחדרים, ולא להפריע את שנת התלמידים האחרים.

יש להקפיד על נהלי הכשרות במטבח.

גם בפנימיה יש להקפיד על לבוש מתאים: מכנסיים עד מעבר לברך, גופיה וציצית וכיפה.

בחור אשר נוסע לשבת מתבקש לאחסן את מצעיו ולהודיע לאחראי מתחם המגורים שנוסע לשבת.

יש לאחסן את הנטלות והקערות לאחר השימוש במקום המיועד לכך בלבד.

חלה חובה לנקות את השירותים לאחר שימוש בהם. ציוד אשר יופקר בשטחים המשותפים למשך לילה אחד יפונה לאלתר.

בכל בעיה ו/או תקלה ו/או חוסר יש לפנות בצורה מסודרת לאחראי המגורים לצורך טיפול.

להווי ידוע: הנהלת הישיבה ממנה תלמידים 'משכימים' שתפקידם הוא להעיר את התלמידים מידי בוקר, אך אחריות הקימה בבוקר אינה תלויה בתפקודו של 'המשכים', אלא היא באחריותו המלאה של כל אחד מהתלמידים.

חל איסור מוחלט לאפשר לאנשים נוספים להכנס לשטח הישיבה, ביום חול או בשבת, ללא אישור ותיאום עם המנהל הגשמי ר' עדי כהן.

על כל בחור לנעול את החדר האישי שלו.

חל איסור מוחלט לעשן בחדרים.

ההנהגה בשכונת רמת אביב

הימצאותה של הישיבה בשכונה בה מתגוררים גם אנשים שלעת עתה אינם שומרים תורה ומצוות, מזכה אותנו בכך שאופי הישיבה הוא 'שליחות', והדבר דורש מכל אחד מאיתנו להיות במודעות 'שליחותית'.

יש לעשות כל מאמץ על מנת לשמור על יחסי שכנות טובים ונאותים עם השכנים במגורים. לא להרעיש באופן היכול להפריע לשכנים, לא ליצור לכלכוך ובלאגן באופן שיכול לגרום לחילול השם ולשדר חוסר אכפתיות, להשתדל להתייחס לשכנים בצורה מנומסת ומכובדת, כגון ברכת שלום לכל אחד, הצעת עזרה במידת הצורך, וכדומה.

ישיבת חב"ד
תומכי תמימים ליובאוויטש
רמת אביב

